

21.06.01:

Forvaltningsråd for 2002 inkl. Havforskningsinstituttets vurderinger

Norsk-arktisk torsk

ICES-anbefaling og kommentarer

Bestanden er utenfor sikre biologiske grenser. Fiskedødeligheten har de fire siste årene vært blant de høyeste noen gang observert, langt over Fpa (0,42), og endatil over Flim (0,70). Så høy fiskedødelighet anses ikke å være bærekraftig. Gytebestanden falt under 500 000 tonn (Bpa) i 1998, og ble ytterligere redusert i 1999 og 2000. Gytebestanden domineres nå av førstegangsgytere, noe som ytterligere reduserer reproduksjonspotensialet for bestanden. Toktresultat viser at årsklassene 1998, 1999 og 2000 er under gjennomsnittet.

Den siste avtalen i den russisk-norske fiskerikommisjonen satte en TAC på 435 000t, inklusivt 40 000 t norsk kysttorsk for 2001, 2002 og 2003. Intensjonen er at kvoten for 2002 og 2003 kan revideres hvis bestandssituasjonen forverres eller hvis bestanden vurderes innenfor trygge biologiske grenser. For 2001 er denne kvoten betydelig høyere enn anbefalt av ICES. For 2002 vil avtalen medføre en fiskedødelighet over Fpa og en fortsatt lav gytebestand i 2003. ICES betrakter kvotene i denne avtalen å være godt over det som svarer til en føre var-forvaltning.

Redusert kannibalisme på grunn av økende loddebestand er registrert og tatt hensyn til i prognosene av naturlig dødelighet som forventes å avta. Man har så langt ikke registrert noen klar økning i individvektene som følge av større loddebestand

Det kommer stadig flere bevis på underrapportering av fangster på 1990-tallet. Det foreligger ingen kvantifisering av utkast eller urapporterte fangster. I den grad slikt forekommer vil det forringe kvaliteten av bestandsberegninger og prognoser samt redusere effekten av reguleringstiltakene. Det er derfor meget viktig at forvaltningen iverksetter tiltak som sikrer at all fangst holdes innenfor TAC.

Vedvarende høy fiskedødelighet har ført til et betydelig vekstoverfiske, dvs. at man utnytter ikke vekstpotensialet til fisken.

Det er foretatt betydelige revisjoner av den historiske tidsserien for gytebestandens størrelse. Dette tilsier en revurdering av føre-var referansepunktet for gytebestandens størrelse (Bpa). For øyeblikket er ikke de nødvendige analyser for en fullgod revurdering gjennomført, og det anbefales å holde fast på den tidligere Bpa (500.000 tonn), inntil dette arbeidet er fullført.

Det er nødvendig med en plan for gjenoppbyggingen av denne bestanden og ICES anbefaler en betydelig reduksjon i fiskedødeligheten til godt under Fpa. En gjenoppbyggingsplan bør også inneholde tiltak for å sikre at all fangst rapporteres fullstendig og at beskatningsmønsteret forbedres.

En gjenoppbygging til over 500 000 tonn innen 2003, krever en fiskedødelighet under 0.25 i 2002. Det tilsvarer en fangst i 2002 på ikke mer enn 181,000t.

HI's anbefaling

HI støtter ICES sitt råd om at det etableres en gjenoppbyggingsplan, hvor fiskedødeligheten i 2002 må holdes godt under Fpa, og at det innføres tiltak for å sikre at

all fangst rapporteres fullstendig og at beskatningsmønsteret forbedres. Med et fortsatt fiske med dagens høye fiskedødelighet (0,9) vil gytebestanden i beste fall holdes på omlag halvparten av Bpa så lenge de brukbare årsklassene 95-97 dominerer gytebestanden. Deretter vil gytebestanden avta, siden de tre etterkommende årsklasser (1998-2000) er svakere.

En TAC på 181,000t i 2002 er et forslag til en rask gjenoppbygging. Dersom forvaltningen velger en lengre gjenoppbyggingsperiode, er det spesielt viktig at det settes grenser for hvor stor risiko man er villig til å akseptere, og hvor lang tid man er villig til å bruke for å få bestanden over Bpa og opp på et nivå hvor rekrutterings- og høstingspotensialet til bestanden blir fullt utnyttet. Tidligere erfaring har vist at en fiskedødelighet på det nivå ICES nå anbefaler (godt under 0,42) vil sikre en god gytebestand og et godt langtidsutbytte.

For mange andre viktige bestander (norsk vårgytende sild, makrell, nordsjøsil) har forvaltnings-myndighetene vedtatt en langtids forvaltningsstrategi (longterm management plan). HI anbefaler at dette også blir gjort for norsk-arktisk torsk. Det har fra fiskerinæringen vært uttrykt ønske om øket stabilitet i fangstnivået. Dersom dette er en ønsket forvaltningsmålsetting, bør langtidsstrategien inneholde elementer som vil stabilisere fangstene (f.eks. en fast lav fiskedødelighet kombinert med et fangsttak).

HI's kommentarer

I ICES sin fangstframskriving er det ikke tatt direkte hensyn til den avtalte kvoten i 2001, men det er antatt at fiskedødeligheten i 2001 vil bli den samme som i 2000. Dette er en praksis ICES har fulgt for mange bestander, men den har hittil ikke vært brukt for Barentshavbestandene. Dette kan betraktes som en metode for å gjøre prognosen mindre følsom for feil i selve bestandsvurderingen. Det er altså ikke nødvendigvis slik at det i dette tilfelle gir mer realistisk fangst for innværende år, men det antas å gi en mer korrekt utgangsbestand for prognosen i 2002. I stedet for å justere hele bestandsvurderingen, justeres altså bestandsnivået ved starten av 2002. Sammenliknet med arbeidsgruppens prognose representerer denne justering omlag 10 % reduksjon i totalbestand og 18 % reduksjon i gytebestand i 2002.

Dette betyr at den tendensen til overvurdering av bestanden som ICES har advart mot i flere år, er på denne måten, ialle fall delvis, tatt hensyn til.

Fremskrivningen fra ICES har ikke tatt hensyn til stadig flere beviser på underrapportering av fangster.

Som følge av økning i loddebestanden er det nå mye mat til torsken i Barentshavet. Dette vil gi oss en rask gevinst ved å satse på en rask gjenoppbygging av torskebestanden. Siden vi ennå ikke har sett noen nevneverdig økning i individvektene til torsken, har man i prognosene benyttet individvekter tilsvarende gjennomsnittet for de tre siste årene.

Nøkkeltall

Kritisk gytebestandsnivå (Blim) = 112.000 tonn

Føre var-gytebestandsnivå (Bpa) = 500.000 tonn

Kritisk fiskedødelighetsnivå (Flim) = 0,70

Føre var-fiskedødelighetsnivå (Fpa) = 0,42

Ventet fiskedødelighet i 2001: 0,91

Ventet gytebestand i 2002: 272.000 tonn

TAC(2001) = 395.000 tonn, herav 155.550 tonn til Norge, 183.550 tonn til Russland og 55.900 tonn til tredjeland

Kysttorsk

ICES-kommentarer og anbefaling

Både tokt og analytiske beregninger indikerer en kontinuerlig minkende bestand og økende fiskedødelighet siden 1995. Den eksakte fiskedødelighet og bestandsstørrelse er usikker på grunn av kort toktserie. Både totalbestand og gytebestand er i øyeblikket de laveste i tidsserien tilbake til 1984. Årsklassene som vil rekruttere til gytebestanden de nærmeste 4 år ser ut til å være langt svakere enn gjennomsnittet. Hvis ikke fangstene blir betydelig redusert forventes derfor en ytterligere bestandsnedgang. Landingene økte jevnt fra 1991 til 1997, men har siden gått ned. Forvaltningstiltak bør innføres for særlig å redusere fangsten i områder og tidsrom hvor andelen kysttorsk er stor i forhold til norsk-arktisk torsk.

ICES anbefaler at fangstene blir redusert i samme grad som for norsk-arktisk torsk.

HI's kommentarer og anbefaling

HI støtter ICES sin anbefaling. Vi henviser til kommentarene for norsk-arktisk torsk, og presiserer at det er spesielt viktig å beskytte kysttorskens i dagens situasjon, med lav bestand av norsk-arktisk.

Norsk-arktisk hyse

ICES-kommentarer og anbefaling

Fiskedødeligheten i 2000 (0,46) er over Fpa (0,35), og har vært over Fpa siden 1993.

Høstingen av bestanden er derfor ikke i henhold til en føre-var tilnærming.

Gytebestanden er nå under Bpa (80 000 tonn), men forventes å øke fremover som følge av bedret rekruttering.

Fiskedødeligheten har flere ganger vært høyere enn Flim (0,49) i løpet av den 50 år lange tidsserien. Bestanden har tålt disse overfiske-periodene på grunn av sporadiske men ekstremt sterke årsklasser.

For å høste bestanden innenfor sikre biologiske grenser, anbefaler ICES at fiskedødeligheten blir redusert til under Fpa = 0,35, som tilsvarer en totalfangst på under 67 000 tonn i 2002.

HI's anbefaling og kommentarer

HI støtter rådet fra ICES. HI anbefaler at det også for norsk-arktisk hyse snarest etableres en langtids forvaltningsstrategi. Siden en strategi for norsk-arktisk torsk vil innvirke på beskatningen av norsk-arktisk hyse, må disse strategiene sees i sammenheng.

Årsklassene 1992-1997 er i gjennomsnitt bare 13 % av 1990-årsklassen og dette har ført til nedgang i bestand og fangst de siste par årene ettersom 1990-årsklassen har minket. Den dominante årsklassen i fangstene er nå 1996 årsklassen.

Rekruttering av 1998 og 1999 årsklassene er over middels, og 2000 årsklassen er også målt til å være rimelig god. HI vil imidlertid understreke at man viser en stor grad av forsiktighet i beskatningen av denne bestanden inntil man har fått bekreftet en forbedret rekruttering til den fiskbare delen av bestanden. En bør unngå at fisket allerede nå dreier seg mot de rekrutterende årsklassene.

Nøkkeltall

Kritisk gytebestandsnivå (Blim) = 50.000 tonn

Føre var-gytebestandsnivå (Bpa) = 80.000 tonn
Kritisk fiskedødelighetsnivå (Flim) = 0,49
Føre var-fiskedødelighetsnivå (Fpa) = 0,35
Ventet fiskedødelighet i 2001: 0,46
Ventet gytebestand i 2002: 76.000 tonn
TAC (2001): 85.000 tonn, herav 46.300 tonn til Norge, 34.300 tonn til Russland og 4.400 tonn til tredjeland

Sei nord for 62°N

ICES-kommentarer og anbefaling

Bestanden er innenfor sikre biologiske grenser. Fiskedødeligheten for 2000 er på nivå med $F_{pa}=0,26$, og gytebestanden i 2001 er godt over $B_{pa} = 150\ 000$ tonn. Etter en lang periode med lav bestand har bestanden utover 1990-tallet bygget seg opp igjen p.g.a. god rekruttering av flere årsklasser over middels styrke. Beskatningsmønsteret er bedre enn tidligere.

I motsetning til norsk-arktisk torsk og hyse har bestandsberegningene av norsk-arktisk sei overestimert fiskedødeligheten og underestimert bestandsstørrelsen. Som følge av nødvendige revisjoner av datamaterialet som inngår i bestandsberegningene har størrelsen på gytebestanden de siste årene blitt oppjustert med ca. 30% i forhold til fjorårets bestandsberegning.

ICES anbefaler at fiskedødeligheten holdes under F_{pa} som tilsvarer en TAC for 2002 på under 152 000 tonn.

HI's anbefaling

HI støtter anbefalingen fra ICES, og er enig i at man legger seg på en F_{pa} fiskedødelighet for kvoteanbefalingen neste år. Det må imidlertid etableres en ny langsiktig forvaltningsstrategi for denne bestanden, der det mellom annet må vurderes om beskatningsmønsteret kan bli enda bedre.

HI's kommentarer

Norsk-arktisk sei er et eksempel på god forvaltning, der reduksjon av fiskedødeligheten har vært det sentrale punkt.

Det er vanskelig å ha pålitelige mål på rekrutterende årsklasser av sei fordi de først kommer inn i toktberegningen samtidig med at de kommer inn i notfisket. Tilgjengeligheten av 2- og 3-åringer under toktet varierer også fra år til år. I motsetning til torsk og hyse varierer imidlertid ikke styrken på sei-årsklassene så mye, og man risikerer derfor ikke å gjøre så store feil i rekrutteringsprognosene.

De siste årene har vi vært klar over at fangstratene fra kommersielt fiske ikke helt har reflektert bestandsutviklingen. HI har derfor revidert både tidsserien fra seinotfisket og fangst-per-tråltid-serien fra trålfisket i samråd med fiskerne selv. HI ser på dette som en forbedring av bestandsberegningene, og dermed et resultat som bedre reflekterer den reelle bestandssituasjonen, selv om det fortsatt er slik at det akustiske toktet alene vil dra bestandsstørrelsen ytterligere opp.

HI mener at man p.t. er tilstrekkelig føre-var med denne bestanden, særlig fordi beregningene i motsetning til norsk-arktisk torsk og hyse de siste årene har hatt en tendens til å overvurdere fiskedødeligheten og undervurdere bestandsstørrelsen siste år. Føre-var grensen for fiskedødelighet ($F_{pa} = 0,26$) har heller ikke blitt justert etter at de

nye minstemålene ble innført 1.3.1999 og beskatningsmønsteret følgelig forventet forbedret.

Nøkkeltall

Kritisk gytebestandsnivå (Blim) = 89.000 tonn

Føre var-gytebestandsnivå (Bpa) = 150.000 tonn

Kritisk fiskedødelighetsnivå (Flim) = 0,49

Føre var-fiskedødelighetsnivå (Fpa) = 0,26

Ventet fiskedødelighet i 2001: 0,26

Ventet gytebestand i 2002: 304.000 tonn

TAC for 2001: 135.000 tonn (tilsvarte $F=0,31$ da kvoten ble satt), herav 125.000 tonn til Norge, 5.000 tonn til Russland og 5.000 tonn som avsettes til avtaler med EU, Færøyene og Grønland

Vanlig uer (*Sebastes marinus*)

ICES-kommentarer og anbefaling

Det har ikke vært mulig å vurdere bestandssituasjonen i forhold til sikre biologiske grenser. Toktene viser en nedgang i rekrutteringen. Resultat fra kyst- og fjordtokt indikerer imidlertid også en nedgang for større fisk etter 1995. Dersom rekrutteringsnedgangen er reell kan det ventes en bestandsnedgang i kommende år.

Med utgangspunkt i føre-var prinsippet, gjentar ACFM sin anbefaling at dersom fisket opprettholdes bør det utarbeides en forvaltningsplan som inkluderer overvåkning av utviklingen i bestand og fiske og regler for tiltak.

HI's anbefaling

HI støtter anbefalingen fra ICES om at det snarest bør etableres en forvaltningsplan for denne sentvoksende arten, og vil derfor ta initiativ, sammen med forvaltende myndigheter, i løpet av 2001 for å forsøke å utvikle en langsiktig forvaltningsplan for vanlig uer.

Inntil en slik forvaltningsplan er på plass, og siden man ser indikasjoner på svak rekruttering, vil HI anbefale at man ser på mulighetene for å redusere fangsten i 2001 i forhold til fangstnivået man har hatt de senere årene.

HI's kommentarer

Alle toktdata tyder på en forverret situasjon for denne bestanden, særlig er signalene om redusert rekruttering bekymringsfulle. Når vi så hører fra fiskerhold at forekomstene av fiskbar størrelse er redusert, tyder det meste på at vi allerede er for sent ute til å opprettholde bestanden slik vi har hatt den i flere ti-år.

Avtalt kvote for 2001: Ingen fastsatt kvote, men regulert i form av noen områder som er helt stengt og noen hvor det bare er tillatt med bifangst av vanlig uer. Russland og EU er begge tildelt en bifangstkvote av vanlig uer på inntil 1.500 tonn.

Snabeluer (*Sebastes mentella*)

ICES-kommentarer og anbefaling

Snabeluer bestanden blir vurdert til å være utenfor sikre biologiske grenser. Bestandsberegningene viser at gytebestanden er nært et historisk lavmål. Årsklassene

fra 1991-2000 er de laveste som er målt. Bestanden vil derfor bli kraftig redusert til nivåer langt under det man tidligere har hatt hvis ikke strakstiltak settes inn.

De siste gode årsklassene (1987-1990) som etterfølges av 10 svake årsklasser utgjør derfor en siste mulighet i overskuelig fremtid til å gjenoppbygge gytebestanden. Denne muligheten går tapt dersom fiskedødeligheten på disse årsklassene ikke kraftig reduseres. Basert på de opplysninger man har om gytebestand og årsklassene på 1990-tallet vil snabeluer bestanden ikke kunne opprettholde et direkte fiskeri på mange år.

ICES anbefaler at det ikke må foregå noe fiske før det framgår av toktene at det er en klar økning i gytebestand og ungfiskmengder. Bifangst av uer i andre fiskerier må holdes så lavt som mulig.

HI's anbefaling

HI støtter anbefalingen fra ICES og reagerer på at det norske fisket i 2001 forventes å bli hele 20 000 tonn. Biologiske data fra fisket så langt tyder på at den forbedrede tilgjengeligheten på fiskefeltene langs eggakanten skyldes de siste gode årsklassene (født før 1991) man har i denne bestanden. HI går derfor inn for at fisket etter snabeluer må begrenses enda mer for å ta vare på denne høyst sannsynlig siste mulighet i overskuelig fremtid til å gjenoppbygge gytebestanden.

HI's kommentarer

HI etterlyser hva Norge vil med uerbestandene. En forvaltningsplan må komme på plass for at nødvendige tiltak kan settes inn snarest.

Det ser ut til å være en tett sammenheng mellom gytebestandens størrelse og årsklassestyrke hos uerartene. Dette fordi ueren føder levende unger. En gjenoppbygging av gytebestanden forventes derfor umiddelbart å kunne gi tilsvarende økte yngelmengder.

Ueryngelen er viktige planktonspisere. Vi må sikre oss at vi har nok planktonspisende fisk i de ulike havområdene slik at den store planktonproduksjonen blir utnyttet til produksjon av fisk.

Avtalt TAC for 2001: Ingen fastsatt kvote, men regulert i form av noen områder som er helt stengt og noen hvor det bare er tillatt med bifangst av snabeluer. Russland er tildelt en kvote på 2.000 tonn til direkte fiske, og Russland og EU er begge dessuten tildelt en bifangstkvote av snabeluer på inntil 1.500 tonn.

Blåkveite

ICES-kommentarer og anbefaling

Situasjonen for blåkveite-bestanden er usikker, men den er etter alt å dømme utenfor sikre biologiske grenser. Gytebestanden i 2001 er den laveste som er beregnet. Mye tyder på at bestanden ikke vil tåle dagens beskatningsnivå.

Dagens forvaltningstiltak har ikke vært effektive med hensyn til å redusere fiskedødeligheten. Ytterligere tiltak for fangstkontroll, eks. TAC, områdestengning og strengere bifangst-kriterier, må innføres og håndheves.

Basert på resultat fra russisk tokt og russisk forskningsfiske vurderer russiske forskere det slik at bestanden har vist en positiv utvikling de siste årene. Generelt på 1990-tallet har det vært slik at gytebestanden har økt når fangstene har vært ca. 10.000 tonn eller

lavere, og har blitt redusert hver gang fangstene har vært over 10.000 tonn.

ICES anbefaler en kvote på under 11.000 tonn i 2002 for å kunne bygge opp igjen bestanden. ICES understreker videre at det bør iverksettes ytterligere tiltak for å kontrollere fisket.

HI's anbefaling

HI støtter rådet fra ICES og viser til at en gjennomsnittlig fangst på 1990-tallet på 11.000 tonn resulterte i en sakte gjenoppbygging av bestanden. HI vil imidlertid understreke at dagens reguleringar er for liberale dersom man ønsker et fremtidig bærekraftig utbytte på dagens nivå. HI etterlyser mål for hvordan blåkveite-bestanden skal forvaltes, og vil gjerne bidra konstruktivt sammen med de forvaltende myndigheter for å komme frem til en bedre langsiktig forvaltning.

HI's kommentarer

Den høye fangsten i 1999 på 19 000 tonn har stanset gjenoppbyggingen av gytebestanden. De siste beregningene viser endatil en reduksjon. Dette er svært bekymringsfullt siden vi vet at fangsten i 2000 ble høyere enn anbefalt og estimert fangst i 2001 er på samme nivå som 1999.

Dette er den offisielle statistikken, men i tillegg kommer sterke indikasjoner på overfiske og underrapportering.

Tilsynelatende liten yngelproduksjon og svak rekruttering til blåkveitebestanden tidlig på 1990-tallet har ikke slått til så negativt som man kunne forvente. Det er imidlertid klart at rekrutteringen er for liten til å kunne opprettholde dagens fangstnivå over tid.

Blåkveite er en relativt langlivet art der hunnfisken først blir kjønnsmoden i 8-10 års alderen. Dette fører til at det tar lang tid å gjenoppbygge en lav bestand.

Avtalt TAC for 2001: Ikke fastsatt kvote, men regulert i form av et fire ukers direkte norsk kystfiske innenfor rammen av 2.500 tonn, og dessuten bifangst i annet fiske (gjelder også andre lands fiske) som ikke skal overstige 12% i hver fangst og 7% om bord og ved landing.

Norsk vårgytende sild

ICES-anbefaling og kommentarer

De 5 kyststatene (EU, Færøyene, Island, Norge og Russland) er blitt enige i en langsiktig beskatningsstrategi for denne bestanden. Viktige elementer er en $B_{lim} = 2.5$ mill tonn, $B_{pa} = 5.0$ millioner tonn og en maksimal fiskedødelighet $F = 0.125$. ICES uttaler at denne beskatningsstrategien er i samsvar med føre-var-tilnærmingen. Kyststatene er også enige om en fordelingsnøkkel for totalfangsten.

Gytebestanden i 2001 er estimert til ca 6 millioner tonn. Prognosen for 2002 er en uforandret gytebestandsstørrelse (6 millioner tonn). Prognosen for gytebestanden i 2003 er i størrelsesorden 7 millioner tonn. Det er indikasjoner på at 1999 årsklassen er sterk. Dette gir indikasjoner på en ytterligere vekst i årene etter 2003 dersom forvaltningsplanen følges.

En vil imidlertid understreke at det er stor usikkerhet knyttet til estimatet av 1999 årsklassen.

ICES sitt forvaltningsråd for denne bestanden er at det anbefales at fisket bør forvaltes i henhold til avtalte forvaltningsplan (se ovenfor). Dette innebærer en totalkvote på maksimum 853 000 tonn i 2002.

HI sin kommentar og anbefaling

HI er enig i forvaltningsrådet fra ICES.

Nordsjøsild (inkludert Skagerrak/Kattegat)

ICES-anbefaling og kommentarer

EU og Norge er blitt enige om en langsiktig beskatningsstrategi hvor F skal maksimalt være 0.25 for voksen sild og 0.12 for ungsild. En er blitt enige om referansepunktene $B_{lim} = 800\ 000$ tonn og $B_{pa} = 1.3$ millioner tonn. En har videre praktisert en gjenoppbyggingsplan dersom gytebestanden er lavere enn 1.3 millioner tonn slik tilfellet har vært de siste årene. Da bør F for voksen sild ikke overstige 0.2 og for ungsild 0.1. ICES uttaler at gjenoppbyggingsplanen og langtidsstrategien er i samsvar med føre-var-tilnærmingen.

Partene er også enige om en fordelingsnøkkel for totalfangsten. Fiskedødeligheten har den senere årene ligget godt over det som var forventet da kvotene ble anbefalt. Dette skyldes til dels at kvotene i konsumfisket er blitt overfisket, dels at bestanden har vist seg å være mindre enn først antatt. Bestanden har øket gradvis under den nåværende forvaltningen, men ikke så sterkt som forventet.

Gytebestanden i 2000 er estimert til 772 000 tonn, hvilket er like under B_{lim} nivå. Prognosen for gytebestanden i 2001 er omtrent 1.1 millioner tonn. Bestanden er således utenfor sikre biologiske grenser. På grunn av en sterk 1998 årsklasse, og indikasjoner på at 1999 årsklassen også ligger over gjennomsnittet, forventes gytebestanden å vokse i årene som kommer.

ICES sitt forvaltningsråd er at fisket gjennomføres i henhold til gjenoppbyggingsplanen (se ovenfor). Dette innebærer at kvotene for 2002 bør holdes på samme nivå som nå.

HI sin kommentar og anbefaling

HI er enig i forvaltningsrådet fra ICES.

Kolmule

ICES-anbefalinger og kommentarer

Bestanden er utenfor sikre biologiske grenser, og bestandsstørrelsen har avtatt raskt i de senere år. Gytebestanden er beregnet til å være på føre-var grensen B_{pa} (2.25 mill. t.) i 2000 og vil være nær B_{lim} (1.5 mill. t.) i 2001. Fiskedødeligheten har økt fra føre-var grensen F_{pa} (0.32) i 1997, til langt over denne grensen i 1998 og 1999, og langt over F_{lim} (0.51) i 2000. Det ble i 2000 fisket 1.4 mill. t., langt over anbefalingen fra ICES på 800 tusen tonn. Fisket i 2000 beskattet først og fremst de rike 1996- og 1997-årsklassene. Styrken på årsklassene som nå kommer inn i bestanden er ukjent.

Det er for tiden ingen enighet om TAC og mål for forvaltningen. NEAFC har, på grunnlag av tidligere råd fra ICES, foreslått at bestanden burde forvaltes med en konstant TAC på 650 tusen t.

ICES tilrår at alt fiske på kolmulebestanden stoppes inntil en gjenoppbyggingsplan er utarbeidet og iverksatt.

En gjenoppbyggingsplan bør iverksettes der fiskedødeligheten blir redusert til et lavt nivå inntil gytebestanden har økt til over Bpa. Denne planen må sikre at hele fangsten av kolmule kommer inn under reguleringene og blir kontrollert. For tiden er 86% av fangstene ikke omfattet av noen TAC-regulering. Gjenoppbyggingsplanen må sikre at reguleringene omfatter alle områder hvor bestanden har sin utbredelse. I tillegg må det iverksettes tiltak for å begrense fangstene på umoden kolmule som beskattes i industrifisket. En reduksjon i F allerede i 2001 ville framskynde gjenoppbyggingsprosessen.

HI's anbefalinger og kommentarer

HI støtter anbefalingen og kommentarene fra ICES.

Det er avgjørende at en nå får på plass et forsvarlig forvaltningsregime og en gjenoppbyggingsplan for bestanden. Fisket er nå i økende grad rettet mot innkommende årsklasser og et fortsatt høyt uttak er betinget av at innkommende årsklasser er usedvanlig sterke. Dersom en drastisk reduksjon i beskatningstrykket iverksettes umiddelbart, vil den gunstige rekrutteringssituasjonen kunne medvirke til å bringe bestanden innenfor trygge biologiske grenser i løpet av få år.

De siste tre årene er det blitt fisket betydelig mer kolmule enn det ICES har anbefalt, og nåværende beskatning er ikke bærekraftig under normale rekrutteringsbetingelser. Rekrutteringen i senere år har vært eksepsjonelt god, og dette har ført til at gytebestanden er opprettholdt på et høyt nivå på tross av et uttak på mellom 1 og 1.5 mill. t. Aldersfordelingen i gytebestanden er imidlertid blitt forskjøvet mot stadig yngre årsklasser. Beregninger foretatt under forutsetning av gjennomsnittlig rekruttering tyder på at bestanden kan tåle et langsiktig uttak på rundt 600-700 tusen tonn.

Etter at vurderingene av kolmulebestanden ble foretatt i ICES er det gjennomført et tokt i Norskehavet som kan tyde på at 2000-årsklassen kan være tallrik. Dersom dette viser seg å være riktig, vil denne årsklassen kunne medvirke til en hurtig gjenoppbygging av bestanden under forutsetning av at fisketrykket reduseres drastisk allerede fra 2002.

Kontaktpersoner

Forskningsdirektør [Åsmund Bjordal](#): 55 23 86 90

Informasjonssjef [Jo Høyner](#): 55 23 85 21 / 95 11 92 16 / 55 32 27 13